

16.11.2015

Kokoustiedot

Aika 16.11.2015 maanantai klo 9:30 - 11:30
Paikka Kuopion yliopistollinen sairaala, hallituksen kokoushuone (rak. 10, 1. krs)

Läsnä

Markku Rossi, puheenjohtaja
Minna Reijonen, varapuheenjohtaja
Pekka Kaartinen
Leena Kaulamo
Jaakko Kekoni
Pirjo Niemitz
Riikka Pirkkalainen
Lauri Tirkkonen
Outi Turunen
Jussi Kauhanen
Jukka Pelkonen

Muut läsnäolijat

Kari Ojala, valtuuston pj
Raimo Koikkalainen, valtuuston 1. vj.
Sari Tikkanen, valtuuston 2. vj.
Risto Miettunen, esittelijä
Jorma Penttinen, esittelijä
Merja Miettinen, esittelijä
Sakari Kela, sihteeri
Kari Janhonen, läsnäolo-oikeutettu
Martti Kansanen, läsnäolo-oikeutettu
Varpu Puskala, läsnäolo-oikeutettu

Poissa

Asiat 156 - 169 §

Allekirjoitukset

Markku Rossi
puheenjohtaja

Sakari Kela
sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Olemme tarkastaneet pöytäkirjan ja todenneet sen kokouksen kulun ja tehtyjen päätösten kanssa yhtäpitäväksi.

Pekka Kaartinen

Jussi Kauhanen

16.11.2015

Pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä

Kuopiossa, 17.11.2015

Sakari Kela
sihteeri

Käsiteltävät asiat

Nro	§	Otsikko	Liite/Oheismateriaali	Sivu
1	156 §	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus		4
2	157 §	Kokouksessa pidettävän pöytäkirjan tarkastajien valitseminen		5
3	158 §	Sairaanhoitopiirin johtajan katsaus		6
4	159 §	Taloussuunnitelman 2015 sitovat tavoitteet		7
5	160 §	Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin taloussuunnitelma vuosille 2016 - 2018	1	9
6	161 §	Luottamushenkilöiden palkkiot vuonna 2016		12
7	162 §	Sairaanhoitopiirin johtajan vastine tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen vuodelta 2014		15
8	163 §	Kiinteistönpitoinsinöörin nimikkeen muuttaminen kiinteistöpalvelun valvojaksi ja rakennusmestarin viran nimikkeen muuttaminen sähkövalvojan toimeksi		21
9	164 §	Kuopion seudun Jyty ry:n oikaisuvaatimus kuntayhtymän hallituksen päätökseen 19.10.2015	2	22
10	165 §	Valtion rahoitus yliopistotasoiseen terveyden tutkimukseen vuonna 2015	3-4	23
11	166 §	Valtion korvaus lääkäri- ja hammaslääkärikoulutukseen vuodelle 2015	5-6	24
12	167 §	Potilasturvallisuuskatsaus tammi-elokuu 2015	7	25
13	168 §	Tiedoksi annettavat asiat	*	26
14	169 §	Muut mahdolliset asiat		27

Muutoksenhaku

Kuntayhtymän hallituksen muutoksenhakuohje	28
--	----

156 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Todettiin.

157 §

Kokouksessa pidettävän pöytäkirjan tarkastajien valitseminen

Vuorossa aakkosjärjestyksessä ovat Pekka Kaartinen ja Jussi Kauhanen.

Päätös

Valittiin Pekka Kaartinen ja Jussi Kauhanen.

158 §

Sairaanhoitopiirin johtajan katsaus

Sairaanhoitopiirin johtaja:

Hallitus merkitsee tiedoksi sairaanhoitopiirin johtajan katsauksen.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

159 §

62/02.02.00/2014

Taloussuunnitelman 2015 sitovat tavoitteet

Kuntayhtymän hallitus 16.11.2015 159 §

Vuoden 2015 Taloussuunnitelmaan on kirjattu kuntayhtymän sitovat tavoitteet ja siinä on maininta, että mikäli tavoitteiden vaihteluväli ylittyy tai alittuu, muutoksesta päättää yhtymävaltuusto.

Ennuste on tehty lokakuun lopun tilanteen perusteella.

Kuntayhtymän sitovat tavoitteet				
	Toteutuma 2013	Tavoite 2015	Sitovat tavoitteet 2015	Ennuste 2015
Potilas-/ asiakaslähtöisyys				
Yli 6 kk jonottaneet	12		0	11
Pkl-odotusajan ylitys	39		0	213
Lähetteet yli 21 pv. osuus (%)	1,18		0	0,91
Palvelujen toimivuus				
Hoitojaksot	47 931	46 631	45 000 - 47 000	44 927
Hoitopäivät	185 404	172 082	165 000 - 175 000	177 481
Leikkaukset	21 986	20 650	19 000 - 22 000	19 496
Avohoidon käynnit	390 892	410 815	400 000 - 420 000	439 737
Taloudellisuus ja tehokkuus				
			Mittari (M €)	
Jäsenkuntamyynti	286		295	
Tilikauden ylijäämä	1		1	
Investoinnit	57		63	
Leasing-rahoitus			10	
Pitkäaikainen lainanotto 2015 - 2017			200	
Henkilöstövoimavarojen hallinta ja osaaminen				
Nettotyöpanos	3 062,4	2 900,0	2 900,0 - 3 100,0	3 017,2

Hoitotakuutavoitteisiin pääseminen on vaikeaa, sillä yli 6 kk hoitoaan jonottaneiden määrä on edelleen hiljalleen kasvanut. Sen sijaan poliklinikkajono on lyhenemään päin.

Hoitojaksojen määrää on vähentänyt odotettua enemmän käynnissä oleva hoitoprosessien muutos (vuodeosastolta avohoitoon) sekä leikkaustoimin-

nan vähentäminen, joka vähentää hoitajaksoja erityisesti tukieliinkirurgiasa.

Hoitopäivien määrä on kasvanut erityisesti sisätautien ja psykiatrian osastohoidon lisääntyneen kysynnän takia, mikä näyttää liittyvän erityisesti vanhusväestön sairastavuuteen ja vanhusten määrän kasvuun.

Leikkausten määrä jäänee tavoiteliukuman alarajalle.

Avohoidon käyntimäärätavoitteen ylitystä selittävät suurimmalta osin uudet kirjauskäytännöt koskien potilaille tehtäviä puhelinsoittoja (kasvu yli 12 000 sekä psykiatrisen avohoidon käyntimäärien kasvulla (14%, jopa 10 000 käyntiä yli tavoitteen). Tämä johtuu osin osastohoidon vähennyksestä mutta myös päihdehoidon ja muiden mielenterveysongelmien hoidon tarpeen kasvusta ja keskittymisestä KYSin yksiköihin.

Sovitut uudet toiminnat kuten Harjulan endoskopiatoiminta tuo tänä vuonna arviolta 1800 uutta käyntiä ja reumapoliklinikka lähes 600 käyntiä. Nämä poliklinikka toimintojen muutokset on päätetty ja toteutettu Tuottavuusohjelmassa esille tulleiden tarpeiden mukaisesti.

Lisäksi hammaslääketieteen opetuspoliklinikan toiminnan laajeneminen kasvattaa avohoitajien käyntimääriä jopa tuhannella yli tavoitteen (10 000 -> ennuste 10888). Ennusteet ylittävää avokäyntien kasvua on nähtävissä myös silmätaudeilla (2600 käyntiä, 9%) ja lastenkirurgiassa (2400, ennustetta ei oltu kirjattu).

Esitys

Johtajaylilääkäri:

Hallitus merkitsee tiedoksi selvityksen tavoitteiden toteutumasta ja päättää, viedäänkö muutos valtuuston päätettäväksi.

Päätös

Hallitus esittää asian valtuustolle päätettäväksi.

160 §

171/02.02.00/2015

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin taloussuunnitelma vuosille 2016 - 2018

Kuntayhtymän hallitus 16.11.2015 160 §

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kuntayhtymälle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Perussopimuksen mukaan taloussuunnitelmaa valmisteltaessa jäsenkunnille on varattava tilaisuus esityksen tekemiseen kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Talousarviossa on tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitus-osa. Tuloslaskelmaosa sisältää toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä tulotavoitteet.

Kuntayhtymän toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvion sitovuus määrätään sen perusteluissa. Talousarvion täytännönpanosta vastaa hallitus.

Jäsenkuntien suunniteltu maksuosuus vuodelle 2016 on yhteensä 303,7 miljoonaa euroa (ilman sopimuslaskutusta). Tämä on noin 3,0 % (8,7 M€) enemmän kuin vuoden 2015 jäsenkuntien muutettu talousarvio. Lähtökohtana oli maksuosuuksien kasvu 1 % (3,5 M€) vuoden 2015 ennusteesta. Tämä ylittyy siirtyneiden uusien toimintojen takia. Uudet toiminnot ovat Kuopion kaupungin maha-suolikanavan tähystystoiminta (0,1 M€), Kuopion kaupungin reumavastaanotto (0,7 M€) ja päivystysasetuksen mukaiset toimenpiteet (1,0 M€). Vuoden 2015 aikana siirtyi myös sopimuslaskutuksesta kuntalaskutukseen yhteispäivystys (3,4 M€).

Sairaanhoitopiirin toimintakulut vuonna 2015 ovat yhteensä 409,4 miljoonaa euroa ilman Kysteriä. Vuoden 2015 talousarvioon (nk. muutettu talousarvio) verrattuna kulut ovat 3,4 % suuremmat. Toimintatuotot ovat 434,9 miljoonaa euroa. Kasvua vuoden 2015 muutettuun talousarvioon verrattuna on 3,7 %.

Talousarvion vuosikate on 23,0 miljoonaa euroa ja suunnitelman mukaiset poistot yhteensä 22,1 miljoonaa euroa.

Hoitopalveluiden ulkokuntamyynnin arvioidaan olevan yhteensä 69,6 miljoonaa euroa.

Yliopistollisen sairaalan opetukseen ja tutkimukseen tulevan erityisvaltionosuuden arvioidaan vuonna 2015 olevan noin 13,4 miljoonaa euroa.

Investoinnit ovat talousarvioesityksen mukaan yhteensä 46,8 miljoonaa euroa. Investointibudjetti sisältää mm. Puijon sairaalan peruskorjauskustannuksia 16,0 M€ ja päivystyksen peruskorjauskustannuksia 8,4 M€. Rakennusinvestoinnit ovat yhteensä 32,4 M€. Laiteinvestoinnit ovat 10,8 M€ ja sovel-lusinvestoinnit 3,5 M€.

Maksutuloja arvioidaan kertyvän 13,7 miljoonaa euroa.

Jäsenkunnilta peritään menojen kattamiseen kuukausittain ennakkoa perus-sopimuksen 22 §:n mukaisesti. Ennakkoa peritään 50 % kunkin kuukauden 2. päivä ja 50 % 13. päivä.

Jäsenmaksulla katettavat erityisvelvoitteet ovat vuonna 2016 yhteensä 5,6 miljoonaa euroa. Jäsenmaksulla katetaan kriisivalmiuden ylläpitoa, aluevas-tuutehtäviä, potilasvakuutusmaksuja, alueellista koulutusta, ohjausta sekä apuvälinekeskuksen toimintaa.

Poikkeuksellisen suuria potilaskohtaisia kustannuksia varten kerätään jäsen-kunnilta 11,0 miljoonaa euroa. Vuonna 2015 kalliin hoidon tasausraja on 80.000 euroa.

Investointien rahoittamiseen otetaan vuonna 2016 lainaa noin 35,0 miljoonaa euroa.

Hoitopalveluiden hinnoittelu perustuu pääosin DRG-tuotteistukseen.

Vuonna 2017 ensihoidon laskutus tapahtuu 50 % asukasluvun perusteella ja 50 % tehtävien perusteella. Uuden laskutusmallin käyttöönotossa on siirty-mäaika. Muutoksesta pantiin toimeen 1/3 vuonna 2015 ja 2/3 vuonna 2016. Vuonna 2017 muutos on kokonaan käytössä.

Erityisvastuualueen sairaanhoitopiireille hoitopalvelut myydään samojen hin-noitteluperusteiden mukaan kuin jäsenkunnille. Palveluista voidaan periä myös sopimushinta.

Sairaanhoitopiirin vuotuinen nettotyöpanostavoite (bruttotyöpanos vähennet-tynä poissaoloilla mukaan lukien vuosilomat) on yhteensä 2954,1.

Johtosäännön 24 §:n mukaisia käyttö- ja palvelusuunnitelmia ei käsitellä halli-tuksessa erikseen.

Esitys

Sairaanhoitopiirin johtaja:

Hallitus päättää esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy taloussuunni-telman vuosille 2016 – 2018 LIITTEEN mukaisena.

Päätös

Esitys hyväksyttiin. Taloussuunnitelmaesitykseen voidaan tehdä vähäisiä stilistisiä täsmennyksiä ennen asian saattamista valtuuston käsiteltäväksi.

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri

Kuntayhtymän hallitus

KYS

Pöytäkirja

16.11.2015

10/2015

11 (30)

160 §

Liitteet

1 Taloussuunnitelma 2016-2018

161 §

56/01.02.01/2014

Luottamushenkilöiden palkkiot vuonna 2016

Kuntayhtymän hallitus 16.11.2015 161 §

Vuonna 2015 luottamushenkilöiden palkkiot ovat olleet seuraavat:

yv:n puheenjohtajan palkkio	300 €/kuukausi
- yh:n puheenjohtajan palkkio	400 €/kuukausi
- tarkastuslautakunnan puheenjohtajan palkkio	150 €/kuukausi
- yv:n ja yh:n puheenjohtajien ja jäsenten kokouspalkkio (peruskokouspalkkio)	150 €/kokous
- toimikuntien puheenjohtajien ja jäsenten kokouspalkkio (peruskokouspalkkio)	120 €/kokous
- tarkastuslautakunnan puheenjohtajan ja jäsenten kokouspalkkio (peruskokouspalkkio)	150 €/kokous
- toimituspalkkio	120 €/toimituspäivä
- KYSTERIn johtokunnan puheenjohtaja	180 €/kuukausi
- KYSTERIn johtokunnan puheenjohtajan ja jäsenten kokouspalkkio (peruskokouspalkkio)	130 €/kokous
- ansionmenetykskorvauksen ja muun korvauksen enimmäismäärä	22 €/tunti
- ansionmenetykskorvauksen enimmäismäärä (ilman työnantajan todistusta, kirjallisen vakuutuksen perusteella)	11 €/tunti

Lisäksi on noudatettu valtuuston hyväksymän luottamushenkilöiden palkkiosäännön määräyksiä.

Esitys

Sairaanhoitopiirin johtaja:

Hallitus päättää esittää valtuustolle, että valtuusto vahvistaa luottamushenkilöiden palkkiot vuodelle 2016 seuraavan suuruisiksi.

Esitys ei sisällä korotuksia, mikä on tuottavuusohjelman mukaista.

- yv:n puheenjohtajan palkkio 300 €/kuukausi
- yh:n puheenjohtajan palkkio 400 €/kuukausi
- tarkastuslautakunnan puheenjohtajan palkkio 150 €/kuukausi
- yv:n ja yh:n puheenjohtajien ja jäsenten kokouspalkkio (peruskokouspalkkio) 150 €/kokous
- toimikuntien puheenjohtajien ja jäsenten kokouspalkkio (peruskokouspalkkio) 120 €/kokous
- tarkastuslautakunnan puheenjohtajan ja jäsenten kokouspalkkio (peruskokouspalkkio) 150 €/kokous
- toimituspalkkio 120 €/toimituspäivä
- KYSTERIn johtokunnan puheenjohtaja 180 €/kuukausi
- KYSTERIn johtokunnan puheenjohtajan ja jäsenten kokouspalkkio (peruskokouspalkkio) 130 €/kokous
- ansionmenetyskorvauksen ja muun korvauksen enimmäismäärä 22 €/tunti
- ansionmenetyskorvauksen enimmäismäärä 11 €/tunti (ilman työnantajan todistusta, kirjallisen vakuutuksen perusteella)

Lisäksi noudatetaan valtuuston hyväksymän luottamushenkilöiden palkkiosäännön määräyksiä.

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri

Kuntayhtymän hallitus

KYS

Pöytäkirja

10/2015

14 (30)

16.11.2015

161 §

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

162 §

35/00.02.02/2015

Sairaanhoitopiirin johtajan vastine tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen vuodelta 2014

Kuntayhtymän hallitus 16.11.2015 162 §

Tarkastuslautakunta esittää arviointikertomuksessaan, että kuntayhtymän hallitus pyytää palvelualueilta vastineet arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista ja huomioista ja saattaa ne oman lausuntonsa kanssa tiedoksi valtuustolle ja tarkastuslautakunnalle lokakuun 2015 loppuun mennessä.

Koska lokakuun valtuuston kokous peruuntui, siirtyi vastineen ja lausunnon antaminen 14.12.2015 valtuuston kokoukseen. Tarkastuslautakunta on saanut suullisen selvityksen sairaanhoitopiirin johtajalta kokouksessaan 23.9.2015.

Tarkastuslautakunnan havainnot on koottu lihavoituna tekstinä tähän dokumenttiin, ja sairaanhoitopiirin vastineet sekä lausunto ovat kunkin kohdan alla.

Tarkastuslautakunta toteaa, että sairaanhoitopiirin päästrategia ja siihen liittyvät erillisstrategiat on käsitelty ja hyväksytty kuntayhtymän valtuustossa vuonna 2014.

KYSiä koskevien valtuustotasoisten sitovien tavoitteiden asettamisessa, toteutumisen seurannassa ja raportoinnissa on tapahtunut edistystä. Sitovat tavoitteet ovat tarkastuslautakunnan mielestä hyvin linjassa asetettujen strategisten päämäärien kanssa. Tarkastuslautakunta uudistaa aiemmin esittämänsä näkemyksen siitä, että kaikki sitovat tavoitteet tulisi lähtökohtaisesti asettaa kiinteiksi ilman välisarvoja.

Päätettäessä valtuustossa talousarviomuutoksista tulisi päätökseen liittää aina sen hetkinen päivitetty tuloslaskelma- ja rahoituslaskelma-osa.

**Uusi kuntalaki korostaa konsernitasoista johtamista, joten keskeisten konserniyhteisöille asetettavien tavoitteiden asettamista sitoviksi tulisi harkita. Konsernijohdolle tulisi asettaa myös omat tavoitteet. Antolainojen vuosittainen määrä, samoin kuin taseen antolainojen kokonaismäärä ovat tarkastuslautakunnan mielestä eriä, joiden asettamista sitoviksi olisi syytä harkita. Samoin ottolainaukselle asetettavaksi sitovaksi tavoitteeksi tulisi harkita taseesta laskettua lainakan-
taa.**

Strategiakausi päättyy vuoden 2016 lopussa, ja uuden strategian valmistelu on käynnistynyt. Tilannekuvamäärittely aloitettiin hallituksen seminaarissa syyskuussa, ja tämän jälkeen työ jakaantuu kohdennetusti työryhmiin, joiden työn tuloksista edetään yhteenvetovaiheeseen. Tavoitteena on esittää uuden strategian linjaukset syksyllä 2016. Käynnissä olevan sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistuksen vaikutukset otetaan strategiassa

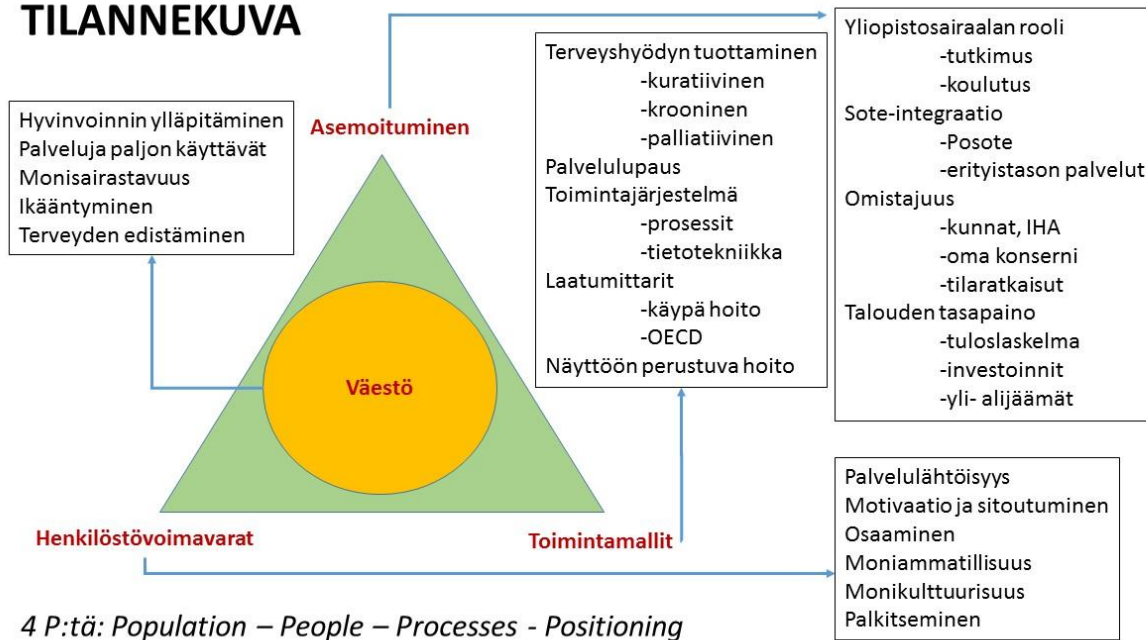
huomioon skenaariomallia hyödyntäen. Tämä sallii eri vaihtoehtojen huomioon ottamisen strategiassa määriteltyjen ydinalueiden suhteen. Strategiatyön tilannekuva on esitetty alla olevassa kuvassa 1. Sitovista tavoitteista euromääräiset summat ovat kiinteitä. Toiminnallisista tavoitteista ei ole käytännössä mahdollista asettaa täysin yksiselitteisiä kiinteitä tavoitearvoja toiminnan ohjautuvuudesta johtuen. Välykset on pyritty asettamaan mahdollisimman pieniksi.

Talousarviomuutosten yhteydessä tullaan vastaisuudessa liittämään valtuustolle sen hetkinen päivitetty tuloslaskelma ja rahoituslaskelma.

Konsernitasoisen johtamisen kehittäminen sisältyy strategiatyöhön.

Anto- ja ottolainauksen sitovien tavoitteiden asettaminen ei suoraan sisälly vuoden 2016 talousarviovalmisteluun. Ottolainauksen osalta epäsuorasti viitataan investointien tasoon.

TILANNEKUVA

KUVA 1.

Tuottavuusohjelman taloudelliset tavoitteet toteutuivat vuonna 2014 KYSin osalta hyvin ja toiminta muuttui tavoitteiden mukaisesti entistä avoimempainotteisemmaksi. Työpanos aleni toiminnassa tapahtuneiden muutosten suuntaisesti.

Tuottavuusohjelmaan pohjautuva jäsenkuntalaskutuksen kasvun rajaaminen 1 %:iin vuonna 2015 tulee olemaan tarkastuslautakunnan mielestä erittäin haastava tavoite, johon sisältyy myös hoitotakuun toteutumiseen liittyviä riskejä.

Tuottavuusohjelman taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen ja saavutettujen tulosten analysointia ja raportointia koko alueellisen palveluketjun vaikutusten näkökulmasta tulisi kehittää.

Lokakuun 2015 tilanteen mukaan hoitotakuussa pysyminen on heikentynyt ja Valvira on esittänyt asiasta selvityspyynnön. Hoitotakuun vaatimuksiin pääsemiseksi on käynnistetty toimenpiteitä mutta todennäköisesti täysin lain vaatimaan tilanteeseen ei tulla pääsemään vuoden loppuun mennessä. Toimenpiteet jatkuvat vuonna 2016.

Tuottavuusohjelman tavoitteet liittyvät Pohjois-Savon alueellisen sosiaali- ja terveystalouden tuotantohankkeen (PoSote) sisältöön koko alueellisen palveluketjun vaikutusten näkökulmasta. Kehitystyö on jatkunut suunnitelman mukaisesti vuonna 2015.

Tarkastuslautakunta katsoo, että syntyneen alijäämän kattamiseksi tulee laatia suunnitelma, jossa osoitetaan konkreettiset keinot ja toimenpiteet kuntalain alijäämän kattamisvelvoitteen täyttämiseksi määräjassa. Suunnitelma tulee käsitellä valtuustossa osana taloussuunnitteluprosessia.

Alijäämän kattamiseksi sairaanhoitopiirin taloussuunnitelma valmistellaan ylijäämäiseksi. Vuoden 2016 ylijäämätavoitteeksi esitetään 1 miljoona euroa. Vuosien 2017–2020 ajalle valmistellaan alijäämien kattamissuunnitelmaa.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota sairaanhoitopiirin ja koko kuntayhtymäkonsernin kasvavaan lainamäärään, sen hallintaan ja siitä seuraaviin vaikutuksiin talouden tasapinoon. Uusi kuntalaki edellyttää jatkossa entistä vahvempaa konsernijohtamista. Tarkastuslautakunnan mielestä kuntayhtymäkonsernin velkaantumisen ja siihen liittyvistä riskeistä on syytä tehdä perusteellinen analyysi ja riskienhallintasuunnitelma.

Kuntayhtymäkonsernin talusasemasta, velkaantumisen ja siihen liittyvistä riskeistä tehdään perusteellinen analyysi ja riskienhallintasuunnitelma osana käynnissä olevaa strategiatyötä. Taloudelliset riskit on arvioitu riskienhallintaohjelman mukaisesti.

Tarkastuslautakunta katsoo, että valtuuston asettamat KYSin sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutettiin hyvin. Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet olivat hyvin tasapainossa keskenään. Jäsenkuntalaskutus toteutui alkuperäisen sitovan tavoitteen mukaisena, vaikka kuluksi jouduttiin kirjaamaan merkittävä ennakoimaton potilasvahinkovastuun varauksen lisäys. Tarkastuslautakunta pitää jäsenkuntalaskutustavoitteen toteutumista alkuperäisen talousarvion mukaisena erittäin hyvänä asiana ja osoituksena onnistuneesta talouden ohjauksesta tilikauden aikana.

Sitovien tavoitteiden asettamisessa, niiden toteutumisen seurannassa ja raportoinnissa on tapahtunut merkittävää edistymistä viime vuosina. Sitovat tavoitteet tulisi tarkastuslautakunnan mielestä asettaa aina ilman välyksiä.

Sitovista tavoitteista euromääräiset summat ovat kiinteitä. Toiminnallisista tavoitteista ei ole käytännössä mahdollista asettaa täysin yksiselitteisiä kiinteitä tavoitearvoja toiminnan ohjautuvuudesta johtuen. Välykset on pyritty asettamaan mahdollisimman pieniksi.

Hoitotakuuta ja hoitoon pääsyä koskevat tavoitteet toteutuivat kokonaisuutena hyvin. Toisiin yliopistosairaaloihin ja erva-alueen sairaaloihin verrattuna hoitotakuu toteutui KYSissä monilta osin muita paremmin.

Lääkehuollon toimivuus ja annettavien lääkehoitojen keskeinen merkitys potilasturvallisuuteen on tiedostettu ja otettu hyvin huomioon KYSin hoitoprosesseissa.

Asiakastyytyväisyyskyselyjen toteutus on saatu asianmukaiselle tasolle. Jatkossa on tärkeää, että saatua palautetta seurataan ja tuloksia raportoidaan systemaattisesti ja että niitä myös käytetään hyväksi toiminnan jatkuvassa kehittämisessä.

Lokakuun 2015 tilanteen mukaan hoitotakuussa pysyminen on heikentynyt ja Valvira on esittänyt asiasta selvityspyynnön. Hoitotakuun vaatimuksiin pääsemiseksi on käynnistetty toimenpiteitä mutta todennäköisesti täysin lain vaatimaan tilanteeseen ei tulla pääsemään vuoden loppuun mennessä. Toimenpiteet jatkuvat vuonna 2016.

Asiakkuuksien kehitys on osana käynnissä olevaa strategiatyötä. Asiakas-palaute kuuluu osana tähän kehitysohjelmaan.

Päivystyksen järjestämiseen ja sen toimivuuteen, samoin kuin potilaiden hoitokokemuksiin, ovat vaikuttaneet negatiivisesti päivystyksen toimitilojen puutteet. Toimintaa on tästä huolimatta pystytty kehittämään entistä tehokkaammaksi ja paremmaksi mm. potilasvirtojen ohjaamisessa ja kotiutuksessa.

Saattohoidon järjestämisessä koko sairaanhoitopiirin alueella on vielä kehittämistä. Kaikki KYSissä saattohoidossa olevat potilaat eivät tarvitse erikoissairaanhoidon vuodepaikkaa. Tarvittava erikoissairaanhoidosta annettava tuki on järjestettävissä myös sairaalan ulkopuolelle.

Ensihoidon saavutettavuustavoitteet eivät toteutuneet täysin palvelutasopäätöksen mukaisesti. Häätäkeskuksen tehtävääntojen määrä kasvoi huomattavasti edellisvuodesta, mikä osaltaan vaikutti siihen, etteivät kaikki tavoitteet toteutuneet.

Lääkäri-hoitaja -työparityöskentelyn kehittämistä ja mm. hoitajavastaanottoja on tarkastuslautakunnan mielestä syytä ennakkoluulottomasti selvittää ja viedä eteenpäin käytännön ratkaisuksi.

Päivystystä on kehitetty vuonna 2015 voimaan astuneen päivystysasetuksen mukaisesti. Yhteispäivystyksen uudistus on käsitelty valtuustossa. Päivystystilojen peruskorjaus on alkanut ja päivystys toimii vuoteen 2017 asti väistötiloissa.

Saattohoito ja laajemmin määriteltynä palliatiivisen hoidon järjestäminen on osana tuottavuusohjelmaa.

Ensihoidon tilanne on arvioitu ja siitä on raportoitu valtuustolle lokakuun 2015 seminaarissa. Tilannetta käsitellään myös valtakunnallisella tasolla. Sairaanhoitopiirin toimintamalli perustuu moniammatilliseen työskentelyyn ja sitä kehitetään jatkuvasti.

Talouden tasapainolle asetetut tavoitteet toteutuivat hyvin. Ensihoidon tuottavuus parani merkittävästi.

Leikkaussalien kapasiteetin käyttöaste on pysynyt edelleen alhaisena. Tarkastuslautakunta toteaa omana näkemyksenään, että käyttöasteen tulee nousta olennaisesti uusien toimitilojen käyttöönoton ja prosessien tehostamisen myötä.

Ensimmäisten kuukausien toimintaluvut osoittavat Kaarisairaalan avautumisen jälkeen leikkaussalien käyttöasteen nousua. Leikkaustoiminnan volyymi on kuitenkin kokonaisuudessaan laskenut säästötoimista johtuen.

Henkilöstövoimavarojen hallinnalle asetetut tavoitteet saavutettiin hyvin. Merkittävää on, että työpanosten määrä kääntyi laskuun ja asetettu tavoitetasokin alitettiin.

Sairaanhoitopiirin tuottavuuden edelleen kohottamista ja henkilöstön motivaation ylläpitämistä edistäviä kannustinjärjestelmiä on syytä ennakoluulottomasti selvittää. Kannustinjärjestelmät on sidottava yksiselitteisiin tavoitteisiin ja saavutettaviin tuloksiin, ne on kaikkien koettava oikeudenmukaisiksi ja oltava läpinäkyviä.

Henkilöstöä koskevien organisatoristen ja toiminnallisten muutosten toteutumisen ja niiden vaikutusten perusteellinen ja läpinäkyvä seuranta ja arviointi on tärkeää. Henkilöstön jaksamiseen on kiinnitettävä riittävästi huomiota myös säästötavoitteiden paineissa.

Henkilöstön kehitys on jatkuvassa painopisteessä säästötavoitteiden jatkuessa myös vuonna 2015. Henkilöstövoimavarat ovat määritelty käynnissä olevan strategiatyön yhdeksi painopistealueeksi.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että yliopistosairaalan tutkimustoiminnalle luodaan hyvät edellytykset ja että siihen osoitetaan riittävästi resursseja.

Valtion budjetoima tutkimusrahoitus jatkaa vähentymistään edellisten vuosien kehityksen mukaisesti, mikä aiheuttaa haastetta. Yhteistyö Itä-Suomen yliopiston kanssa on ollut tiivistä.

Kysteri -liikelaitos saavutti sille valtuuston asettamat sitovat tavoitteet.

Liikelaitoksen jäsenkuntien palvelujen käytön (maksuosuuksien) laskutuksessa tulee kaikilta osin noudattaa voimassa olevaa johtosääntöä.

Jäsenkuntien maksuosuudet on käsitelty Kysterin johtokunnassa ja korjaavat toimenpiteet ovat käynnissä.

Konsernin tytäryhteisöt saavuttivat pääosin niille asetetut taloudelliset tavoitteet.

Konsernin lainakantaan liittyvät riskit tulee tarkastuslautakunnan mielestä arvioida säännöllisesti ja laatia riskienhallintasuunnitelmat. Kuntayhtymän kirjanpidossa olevien tytäryhteisöjen osakkeiden mahdollinen aliarvostustarve tulee selvittää.

Servican taloudellinen tilanne on erittäin heikko ja edellyttää omistajilta välittömiä toimenpiteitä sen korjaamiseksi ja liikelaitoskuntayhtymän toimintojen turvaamiseksi ja kehittämiseksi. Servican monet toiminnot ovat elintärkeitä sairaanhoitopiirin häiriöttömälle palvelutuotannolle.

Konsernin lainakantaan liittyvien riskien arviointi riskienhallintasuunnitelmiin on käynnissä samoin kuin tytäryhteisöjen taseaseman tarkastelu mahdollisine toimenpiteineen. Servican taloustilanteesta on vuoden 2015 kuluessa tehty arvio omistajanäkökulmasta yhteistyössä Kuopion kaupungin kanssa. Selvitys jatkuu edelleen ja tavoitteena on tilanteen korjaaminen soveltuvien keinoin.

Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan kuntayhtymän sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty ja toteutettu tilikaudella 2014 asianmukaisesti.

Konsernivalvontaa ja sen toteutumisen raportointia on tarpeen edelleen kehittää.

Tähän ei lisättävää.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että lautakunnan suorittama tavoitteiden toteutumisen ja hallinnon yleisen toimivuuden arviointi liitetään nykyistä tiiviimmin osaksi kuntayhtymän johtamisjärjestelmää ja päätöksentekoa.

Tarkastuslautakunta esittää, että johdon ja hallituksen vastineet vuodelta 2015 annettavaan arviointikertomukseen saatetaan tiedoksi valtuustolle jo arviointikertomuksen käsittelyn yhteydessä kesäkuussa 2016.

Toimitaan esityksen mukaisesti.

Esitys

Sairaanhoitopiirin johtaja:

Hallitus merkitsee tiedoksi sairaanhoitopiirin johtajan vastineen ja esittää sen edelleen tiedoksi valtuustolle.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

163 §

356/01.01.00.00/2015

Kiinteistönpitoinsinöörin nimikkeen muuttaminen kiinteistöpalvelun valvojaksi ja rakennusmestarin viran nimikkeen muuttaminen sähkövalvojan toimeksi

Kuntayhtymän hallitus 16.11.2015 163 §

Kiinteistöjohtaja Mikko Hollmén esittää, että kiinteistöhallinnossa oleva kiinteistönpitoinsinöörin vakanssi muutetaan kiinteistöpalvelun valvojan vakanssiksi vuoden 2016 alusta lähtien. Vakanssi on ollut täyttämättä siitä lähtien, kun nykyisen vakanssin haltija eläköityi 1.11.2015. Vakanssin numero on 74825–0001.

Lisäksi kiinteistöjohtaja esittää, että kiinteistöhallinnossa oleva rakennusmestarin vakanssi muutetaan sähkövalvojan vakanssiksi vakanssin vapaututtua. Samalla virka muutetaan toimeksi. Vakanssi on vielä täytettynä, mutta nykyisen vakanssin haltija eläköityy keväällä 2016. Vakanssin numero on 44900–0003.

Uudet nimikkeet kuvaavat paremmin tulevia tehtäviä, joita eläköitymisten myötä tarkennetaan sisältöjen osalta paremmin kiinteistöhallinnon nykyisiä toimintoja palveleviksi.

Esitys

Sairaanhoitopiirin johtaja:

Hallitus päättää hyväksyä esitetyt nimikemuutokset tuottavuusohjelman mukaisina voimaan tulevaksi 1.1.2016.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

164 §

112/01.01.00.00/2015

Kuopion seudun Jyty ry:n oikaisuvaatimus kuntayhtymän hallituksen päätökseen 19.10.2015

Kuntayhtymän hallitus 16.11.2015 164 §

Sairaanhoitopiirin hallitus päätti kokouksessaan 19.10.2015 § 152 nimikemuutoksista vuonna 2016. Päätöksestä on Kuopion seudun Jyty ry. tehnyt 3.11.2015 päiväämänsä oikaisuvaatimuksen, joka on esityslistan liitteenä.

Oikaisuvaatimuksen johdosta on todettava seuraavaa:

Kuntalain (17.3.1995/365) 93 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kuntalain 95 §:n 2 momentin mukaan kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. 19.10.2015 pidetyn kokouksen pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä 20.10.2015. Päätökseen liitetyn muutoksenhakuohjeen mukaan oikaisuvaatimus on tullut toimittaa oikaisuvaatimusviranomaiselle (kuntayhtymän kirjaamo) ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä. Näin ollen oikaisuvaatimus on tullut toimittaa kuntayhtymän kirjaamoon viimeistään 3.11.2015 ennen kirjaamon sulkeutumista. Oikaisuvaatimus on kirjattu saapuneeksi 5.11.2015., joten se on myöhässä ja tulee jättää tutkimatta.

Esitys

Sairaanhoitopiirin johtaja:

Hallitus jättää oikaisuvaatimuksen tutkimatta, koska se on saapunut oikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetyn määräajan jälkeen.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Liitteet

2 Oikaisuvaatimus

165 §

103/13.01.02/2015

Valtion rahoitus yliopistotasoiseen terveyden tutkimukseen vuonna 2015

Kuntayhtymän hallitus 16.11.2015 165 §

Sosiaali- ja terveysministeriö on tehnyt päätöksen terveydenhuoltolain mukaan yliopistotasoiseen terveyden tutkimukseen myönnettävästä valtion rahoituksesta erityisvastuualueiden tutkimustoimikunnille (LIITE).

KYS erityisvastuualueen saama rahoitus on 3 081 400 €. VTR:n jakokaavio on LIITTEENÄ.

Esitys

Johtajaylilääkäri:

Hallitus merkitsee tiedoksi valtion rahoituksen terveydenhuoltolain mukaiseen tutkimustoimintaan vuodelle 2015.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Liitteet

- 3 Päätös valtion rahoituksesta yliopistotasoiseen terveyden tutkimukseen vuonna 2015
- 4 Valtion tutkimusrahoituksen jakokaavio

166 §

272/02.05.01/2015

Valtion korvaus lääkäri- ja hammaslääkärikoulutukseen vuodelle 2015

Kuntayhtymän hallitus 16.11.2015 166 §

Sosiaali- ja terveysministeriö on tehnyt päätöksen terveydenhuoltolain (1326/2010) 59 ja 60 §:ssä säädetyn koulutuksen korvauksen määrästä yliopistolliselle sairaalalle (LIITE). Talousarviossa on kaavailtu, että koulutusevoa saadaan 12 000 000 € lääkäri- ja hammaslääkärikoulutukseen (LIITE). Vuodelle 2015 on myönnetty korvausta lääkärikoulutukseen 11 089 920 € ja hammaslääkärikoulutukseen 1 000 000 €. Yhteensä Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin korvaus on 12 089 920 €.

Esitys

Johtajaylilääkäri:

Hallitus merkitsee tiedoksi valtion korvauksen lääkäri- ja hammaslääkärikoulutukseen vuodelle 2015.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Liitteet

- 5 Päätös valtion korvauksesta lääkäri- ja hammaslääkärikoulutukseen vuodelle 2015
- 6 Koulutus-EVOn jako

167 §

104/06.00.00.04/2015

Potilasturvallisuuskatsaus tammi-elokuu 2015

Kuntayhtymän hallitus 16.11.2015 167 §

Potilasturvallisuuskulttuurimittauksessa (HSOPSC) keväällä 2014 havaittujen kehittämiskohteiden korjaamiseksi tarvittavat interventiot on osittain aloitettu, ja osassa on suunnitelma olemassa.

Laiteajokortin kehittäminen on edennyt vastaamaan TLT –lain (629/2010) vaatimuksia, ja akuuttihoitoon on valmistunut sen alueen kattava laiteajokortti.

Käsihuuhteen oikeassa käytössä on paljon parannettavaa. Muita keskeisiä kehittämiskohteita ovat edelleen Valviralle tehtävien vaaratapahtumailmoitusten lisääminen, hoidon haittavaikutusten ilmoittaminen Hilmo – järjestelmään sekä leikkaustiimin tarkistuslistan käyttö kaikilla erikoisaloilla 100 %.

Esitys

Johtajaylilääkäri

Hallitus merkitsee potilasturvallisuuskatsauksen tammi-elokuulta 2015 tiedoksi.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Liitteet

7 Potilasturvallisuuskatsaus tammi-elokuu 2015

168 §

54/00.02.01/2015

Tiedoksi annettavat asiat

Kuntayhtymän hallitus 16.11.2015 168 §

Viranhaltijapäätökset ajalta 19.10.–29.10.2015 ovat menneet sähköpostilla tiedoksi hallituksen puheenjohtajalle, sairaanhoitopiirin johtajalle, johtajayli-lääkärille ja hallintoylihoitajalle. He eivät ole käyttäneet otto-oikeutta päätöksiin.

Hallitukselle annetaan tiedoksi viranhaltijapäätösluettelo ajalta 30.10.–9.11.2015 sekä esityslistan lähettämisen jälkeen tehdyt viranhaltijapäätökset ajalta 10.11.- 15.11.2015.

Lisäksi hallitukselle saatetaan tiedoksi Siilinjärven kunnanhallituksen 19.10.2015 tekemä päätös, joka koskee Tarinan sairaalan vuokraamista vastaanottokeskustoimintaan.

Esitys

Sairaanhoitopiirin johtaja:

Hallitus merkitsee tiedoksi viranhaltijapäätösluettelon ajalta 30.10.-15.11.2015 sekä päättää, että se ei käytä otto-oikeuttaan viranhaltijapäätöksiin. Hallitus merkitsee tiedoksi Siilinjärven kunnanhallituksen 19.10.2015 tekemän päätöksen, joka koskee Tarinan sairaalan vuokraamista vastaanottokeskustoimintaan.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Oheismateriaalit	1	Siilinjärven kunnanhallituksen päätös 19.10.2015
	2	Viranhaltijapäätösluettelo 30.10.-9.11.2015
	3	Viranhaltijapäätösluettelo 10.11.-15.11.2015

169 §

Muut mahdolliset asiat

Sairaanhoitopiirin johtaja:

Hallitus merkitsee tiedoksi sairaanhoitopiirin vuoden 2016 kokousaikataulun.

KOKOUSAIKATAULU

Valtuuston kokoukset, auditorio, klo 12.00

- 6.6.
- 10.10.
- 12.12.

Hallituksen kokoukset, hallituksen kokoushuone, rak. 10, 1. krs

Kevätkausi

- 25.1.
- 1. - 2.3. seminaarin yhteydessä
- 21.3. (tilinpäätös, tasekirja)
- 18.4. (talousarvion perusteet)
- 23.5.
- 6.6. (osavuosisikatsaus)

Syyskausi

- 22.8.
- 19.9.
- 10.10. (vakanssit, osavuosisikatsaus)
- 14.11. (TASU)
- 12.12. (KÄSU)

SEMINAARIT

Valtuuston seminaari

- 10.10. valtuuston kokouksen jälkeen

Hallituksen seminaarit

- 1. - 2.3.
- 29.–30.9.

Kuntakokous

- 11.5. klo 10 – 12 (auditorio 1)

Päätös

Merkittiin kokousaikataulu tiedoksi.

Kuntayhtymän hallituksen muutoksenhakuohje

A. OIKAISUVAATIMUSOHJE

Oikaisuvaatimusoikeus ja -perusteet

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 91 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa:

Asiat: 156-162 sekä 164-169

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 89 §:n 1 mom:n mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Asiat: 163

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen:

Asiat: 163

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Oikaisuvaatimuksen voi tehdä myös kuntayhtymän jäsenkunta ja sen jäsen.

Kansallisen kynnyksarvon¹ ylittävään hankintapäätökseen tyytymätön ei voi tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, vaan muutoksenhaku tapahtuu kohdan C mukaisesti.

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika

Oikaisuvaatimusviranomaisena, jolle oikaisuvaatimus tehdään, toimii Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymän hallitus, osoite: Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä, Kirjaamo, PL 100, 70029 KYS.

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Jäsenkuntien ja niiden jäsenten katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Oikaisuvaatimuksen sisältö ja toimittaminen

Oikaisuvaatimuksen mukana tulee olla päätös, johon oikaisua vaaditaan, sekä selvitys siitä päivästä, mistä oikaisuvaatimusta koskeva aika edellä sanotun mukaan on luettava.

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä.

- ¹ Kansallisen kynnyksarvon suuruus on:
- 30.000 € tavarat – ja palvelut
 - 100.000 € terveydenhoito – ja sosiaalipalvelut
 - 150.000 € rakennus – ja käyttöoikeusurakat

B. VALITUSOSOITUS (Pykälät: 164)

Valitusoikeus ja -perusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Kuntayhtymän viranomaisen päätöksestä kunnallisvalituksen saa tehdä myös kuntayhtymän jäsenkunta ja sen jäsen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen, kuntayhtymän jäsenkunta ja sen jäsen.

Valituksen saa tehdä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen ja -aika

Valitusviranomaisena toimii Itä-Suomen hallinto-oikeus, osoite: Itä-Suomen hallinto-oikeus, Kirjaamo, Puijonkatu 29 A, PL 1744, 70101 KUOPIO.

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa tiedoksisaannista. Jäsenkuntien ja niiden jäsenten katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituskirjan sisältö ja toimittaminen

Valituskirjassa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen on vaadittu tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet

Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.

Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.

Valituskirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituskirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valituskirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/93) 3 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 80 euroa.

Päätöksen nähtäväksi asettamispvm:

Tämä päätös on asetettu yleisesti nähtäväksi . . . 20

Tiedoksianto asianosaiselle:

Tämä päätös on

lähetetty tiedoksi kirjeellä . . . lle
Asianosaisen nimi

ja annettu postin kuljetettavaksi20

Tiedoksiantajan allekirjoitus

luovutettu . . . ssa 20

lle
Asianosaisen nimi

Vastaanottajan allekirjoitus